

۹ - ۳۳ ۴۴۵ - ۰۹۸ - ۶

۲۰۱ ۲۹۵۵

روان‌شناسی انسان و محیط

www.ketab.ir

انتشارات طحان

ناشر تخصصی معماری و شهرسازی

سرشناسه	: بهزادپور، محمد، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: روان‌شناسی انسان و محیط / مولفان محمد بهزادپور، الهام عطایی، فریده حسن‌پور.
مشخصات نشر	: تهران: طحان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۸ص: مصور، جدول.
شابک	: 978-600-7581-95-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: معماری و انسان‌شناسی
موضوع	: Architecture and anthropology
موضوع	: معماری — عوامل انسانی
موضوع	: Architecture -- Human factors
موضوع	: معماری — جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Architecture -- Psychological aspects
موضوع	: طبیعت — اثر انسان
موضوع	: Nature -- Effect of human beings on
شناسه افزوده	: عطایی، الهام، ۱۳۵۶ -
شناسه افزوده	: حسن‌پور، فریده، ۱۳۷۳ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ب۹۹/ب۸۲۵۳۳
رده بندی دیویی	: ۷۲۰
رده اشتناسی ملی	: ۵۴۷۷۸۸۶

روان‌شناسی انسان و محیط

تألیف: محمد بهزادپور - الهام عطایی - فریده حسن‌پور

چاپ: اورجینال

صحافی: اورجینال

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

مدیر تولید: ابوالفضل چلاغلو

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۸۱-۹۵-۷

قیمت: ۴۵۰۰ تومان

پیشگفتار.....	۹
پیشگفتار نویسندگان.....	۱۰
مقدمه.....	۱۱
هدف از ارائه درس انسان، طبیعت، معماری.....	۱۲

فصل اول: انسان شناسی

مقدمه فصل اول.....	۱۶
۱-۱ مفهوم انسان شناسی.....	۱۷
۲-۱ تعاریف.....	۱۷
۳-۱ شناخت شناسی.....	۲۱
۴-۱ احاطه و آگاهی - انسانیت به هستی.....	۲۴
۵-۱ بحران انسان شناسی معاصر.....	۲۷
۶-۱ نقش عوامل محیطی و اجتماعی زندگی انسان.....	۲۹
نتیجه گیری.....	۳۵

فصل دوم: طبیعت و سطوح مختلف آن

مقدمه فصل دوم.....	۳۸
۱-۲ تعریف کلی طبیعت.....	۳۹
۲-۲ تعاریف.....	۳۹
۳-۲ نگرش اسلام به طبیعت.....	۴۰
۴-۲ جایگاه طبیعت در تاریخ فلسفه.....	۴۳
۵-۲ ویژگی های طبیعت.....	۵۱
۶-۲ نظم در طبیعت.....	۵۵
۷-۲ هندسه.....	۶۳
۸-۲ جایگاه محیط زیست در تفکر اسلامی.....	۷۱
۹-۲ طبیعت به عنوان یک راهنما.....	۷۳
نتیجه گیری.....	۷۵

فصل سوم: معماری

۷۸		مقدمه فصل سوم
۷۹		۱-۳ تعریف معماری
۷۹		۲-۳ مواد اولیه طراحی معماری یک ساختمان
۷۹		۳-۳ مسکن
۸۱		۴-۳ انواع سبک‌های معماری
۹۳		۳-۵ هندسه در معماری
۹۷		نتیجه‌گیری

فصل چهارم: تأثیرات متقابل انسان و طبیعت

۱۰۰		مقدمه فصل چهارم
۱۰۱		۱-۴ نگاهی کلی به رابطه میان انسان و طبیعت
۱۰۲		۲-۴ تعاریف
۱۰۲		۳-۴ نقش دین در ارتباط انسان و طبیعت
۱۰۳		۴-۴ سیر نگرش به رابطه انسان و طبیعت در ادیان‌های مختلف
۱۰۶		۵-۴ رابطه انسان و طبیعت در جهان غرب
۱۰۷		۶-۴ ارتباط انسان و طبیعت از دیدگاه نظریه پردازان
۱۰۸		۷-۴ نظریه اکوفمنیسم
۱۰۹		۸-۴ تأثیر عناصر طبیعی بر ارتقاء و بهبود سطح ادراکی انسان
۱۱۴		۹-۴ دلایل جذابیت طبیعت برای انسان
۱۱۶		۴-۱۰ تأثیر طبیعت بر جسم، رفتار و روان انسان
۱۳۱		۴-۱۱ محدودیت‌های طبیعت
۱۳۲		۴-۱۲ تاریخچه و سیر تحول باغ‌سازی در ایران
۱۴۲		۴-۱۳ تأثیر رنگ‌های موجود در طبیعت بر انسان
۱۵۲		نتیجه‌گیری

فصل پنجم: تأثیرات متقابل معماری و طبیعت

مقدمه فصل پنجم	۱۵۴
۵-۱ الگوبرداری از طبیعت در تاریخ بشر	۱۵۵
۵-۲ دیدگاه نظریه پردازان نسبت به الگوبرداری از طبیعت	۱۵۶
۵-۳ انواع الگوبرداری از طبیعت در سازه‌های معماری	۱۵۸
۵-۴ سه نوع الهام‌پذیری از طبیعت در معماری	۱۵۹
۵-۵ تحول گونه‌های گیاهی، تضمینی برای سازگاری	۱۶۴
۵-۶ مشابهت میان دنیای گیاهان و معماری معاصر	۱۶۵
۵-۷ معماران چگونه از طبیعت الهام می‌گیرند؟	۱۶۶
۵-۸ سه عامل تأثیرگذار بر کیفیت‌های بنیادین مشترک میان گیاهان و معماری (ایستایی، رقابت و مبارزه)	۱۶۸
۵-۹ استفاده از الگوهای طبیعی در سازه ساختمان‌ها	۱۸۱
۵-۱۰ الگوبرداری از طبیعت در طراحی شهری	۱۸۴
۵-۱۱ حفظ هویت در طبیعت	۱۸۶
نتیجه‌گیری	۱۸۸

فصل ششم: تأثیرات متقابل انسان و معماری

مقدمه فصل ششم	۱۹۲
۶-۱ انسان و محیط‌های ساخته شده	۱۹۳
۶-۲ انسان و معماری از دیدگاه معماران	۱۹۵
۶-۳ محیط ساخته شده و رفتار انسان	۱۹۷
۶-۴ مفاهیم بنیادین محیط و رفتار انسان	۲۰۰
۶-۵ خلوت، قلمروپایی و فضای شخصی	۲۰۴
۶-۶ فضاهای اجتماع‌پذیر و اجتماع‌گریز	۲۰۶
۶-۷ انسان سنجی و موضوع مهم عوامل انسانی	۲۱۵
۶-۸ نقشه‌های شناختی و رفتار فضایی	۲۱۶
۶-۹ نظام قلمروهای انسانی	۲۲۰
۶-۱۰ سیر تحول ارتباط انسان و طبیعت در فضای مسکونی	۲۳۰

۲۴۷	۶-۱۱ فرایندهای بنیادین رفتار انسان
۲۵۶	۱۲-۶ محیط و امنیت
۲۶۲	۶-۱۳ فضای سبز راهی در جهت افزایش تعامل و تقابل مردم در شهر
۲۶۸	نتیجه‌گیری
۲۷۴	سخن آخر
۲۷۵	منابع

پیشگفتار

مطالعه و شناخت از انسان، طبیعت و معماری و ارتباط تنگاتنگی که بین آنان وجود دارد، در تمامی حوزه‌ها قابل بررسی است. از زمانی که طراحی محیط برای انسان وابسته به طبیعت است و بر اساس این سه عامل اصلی شکل گرفت و آموزش آن به شکل دانشگاهی در آمد، موضوعی شد که مورد توجه بسیاری از طراحان، معماران، شهرسازان، و پژوهشگران قرار گرفت. حضور طبیعت در معماری نعمتی بی‌همتاست به گونه‌ای که در معماری عصر حاضر در دنیا شاهد پروژه‌هایی عظیم و خارق‌العاده هستیم که استفاده‌کنندگان آن، رضایت کافی را دارند.

کتاب حاضر مورد مطالعه قرار گرفته است و از این رو به دانشجویان معماری و شهرسازی پیشنهاد می‌گردد. جهت رشد و ارتقای سطح دانش خود در زمینه طراحی معماری و شناخت از انسان و محیط از بهر مطالعه و استفاده‌های لازم را از این تألیف داشته باشند.

پژوهش‌های صورت گرفته توسط پژوهشگران که در این مؤلفه به رشته تحریر در آمده است، تحقیقات بسیار مفید و ارزنده‌ای می‌باشند که در راستای اعتلای دانش معماری به‌ویژه معماری روان‌شناسی می‌تواند گامی مؤثر واقع گردد.

ضمن قدردانی از بررسی زحمات مؤلفان محترم اثر پیش‌رو؛ آقای دکتر محمد بهزادپور، خانم مهندس الهام عطایی و مهندس فریده حسن‌پور، توصیه می‌گردد سایر رشته‌های مرتبط با معماری استفاده‌ی خود را از این کتاب داشته باشند و امید است با مطالعه اثر حاضر بتوان شاهد معماری کارآمد به‌ویژه معماری مسکونی در کشورمان بود.

دکتر: پیامک پناهی